

SÍNTESI: En aquest article es fa una reflexió sobre la importància del llenguatge que utilitzem quan ens dirigim als nostres alumnes. Hi ha missatges que fomenten un creixement positiu i d'altres que el bloquegen. A partir d'un treball pràctic es proposa la manera de trobar paraules més adequades a cada situació.

PARAULES JUSTES

QUINS MISSATGES DONEM ALS FILLS , ALUMNES?

Des de la seva primera infància els nens necessiten que la cuidadora es preocupi d'ells, que els parli, que els expliqui allò que fa amb ells, el perquè ho fa..., no només durant les atencions sinó també durant els altres moments del dia.

Quines formes de comportament dels nens fan que les educadores estiguin més sovint per ells i provoquin la seva resposta verbal?"
Katalin Hevesi*

En aquest article us proposo una reflexió sobre les paraules i missatges que utilitzem amb els/les alumnes, les respostes davant una actitud negativa, l'ús de missatges positius i negatius,...Potenciem en l'alumne un creixement positiu o un creixement distorsionat?

1. Sé escoltar empàticament?

Em comunico amb els alumnes, els sé escoltar?

La empatia consisteix en que ens entenguin des del nostre punt de vista.

2. Quines paraules utilitzo amb els alumnes ?

Dono a cada cosa el nom que li correspon ?

Tinc un missatge per cada un i el que necessita en aquell moment ?

El llenguatge corporal parla sempre amb un to més alt que les paraules.

3. Utilitzo paraules estereotipades (Bé, Malament), on ho englobo tot?

Prohibicions? : calla., no corris, no et moguis, no toquis...

Utilitzo judicis?: Ets brut, lleig.....

Els judicis són cortines de fum que impedeixen el pas de l'amor.

4. Quan hi ha algun conflicte amb un alumne com el resolc?

Parlant, exercint l'autoritat?.....

En tinc prou amb un “no ho faré més”, o “em portaré bé”?
o busco altres solucions?

5. Quants missatges positius els dono al dia ?

Quants negatius?

Saben més paraules positives que negatives els nostres alumnes?

Els missatges positius ens obren i ens porten alegria.

Els missatges negatius ens tanquen, ens porten rigidesa i agressivitat.

I. Lezine explica en les seves observacions dues situacions oposades. En una escola bressol, durant 10 minuts l'auxiliar dóna pressa als nens 27 vegades mentre mengen, els renya 10 vegades i només 2 vegades els dóna ànims o els consola.

En una altra escola bressol, també durant 10 minuts, l'auxiliar dóna ànims, felicita als nens 26 vegades i només els renya 2 vegades.

L'enorme diferència constatada entre les dues escoles bressol demostra que és molt important preocupar-se del llenguatge del personal.

A la maternitat de Loczy, les educadores parlen al nadó, al nen petit, sobretot en el moment de les atencions. D'aquesta manera el nen pot notar que hi ha moments durant el dia en els quals l'educadora només està per ell. L'escolta, li parla, espera la seva resposta i reacciona a la seva resposta.

Katalin Hevesi*

Tot això em porta a una proposta de treball: No és fàcil trobar les paraules adequades a cada moment, a causa dels hàbits adquirits i al llenguatge que ens han transmès, però de mica en mica, si parem atenció al que utilitzem, podem trobar noves maneres de dir. Segur que els alumnes ho agrairan!

PARAULES JUSTES, una proposta

1. Com podries dir aquestes expressions sense utilitzar el bé o malament?

a. Penja bé la jaqueta

Penja la jaqueta per la beta, al penjador.....

b. Menja bé

Agafa el menjar amb la cullera, mastega el menjar,...

c. T'has portat malament

Hem anat tots al menjador i tu t'has quedat aquí sol. Quant anem al menjador hauries de venir.

Has guixat el dibuix d'en Joan i tu ja en tens un

Bé, malament, volen dir moltes vegades missatges diferents. Cal una consigna clara.

Quan més concretem l'acció que volem, la resposta de l'alumne podrà ser més exacte.

2. PROHIBICIONS. Què podem dir enlloc de calla, no et moguis, no toquis.

a. Calla

M' agradaria que m'escoltessis quan jo parlés, Mira si pots estar-te sense dir res mentre canto aquesta cançó,...

b. No et moguis

Ara explicaré un conte, procura estar atent, (escoltar i parar atenció,....)
Mentre fas aquest joc vull que estiguis assegut/da.

c. No toquis

Ves amb compte, el vas és de vidre, és petit, toca'l amb tendresa.....

Comprovar primer que sap el que demanem (Ex: quiet, assegurant-nos primer que pot estar-s'hi) A vegades demanem accions que el nen/a no té integrades. Quan al nen/a li costa molt una acció concreta, comencem demanant-li poc i anotem els resultats (registre).

3. JUDICIS. Què podem dir enlloc de desordenat, lleig, brut...

a. Desordenat

T' agraeixo que hakis ordenat el material....

b. lleig

Treu les coses d' una amb una. Dóna la ma a l' Anna. No puc creure el que dius quan no coincideix amb el que fas,...

c. brut, marrano.

A veure si avui, mentre pintes, la bata queda neta. Vols que t'ajudi a treure els mocs. Et dono el tovalló perquè et netegis la cara i les mans,...

PACTE: Quan tingui mocs t'ho diré/ Miraré d' embrutir-me poc quan mengi. (Registre). Pactes de un en un i mentre es treballa aquell no posar-ne d'altres, el nen/a ha d'estar-hi d'acord).

4. QUAN HI HA UN CONFLICTE AMB UN ALUMNE COM EL RESOLC ?

Intenta trobar què podríem pactar després d'aquestes accions ?

a. Picar a un company.

En lloc de donar una empenta a en Josep perquè baixi. Li demanaré: Josep pots saltar tinc ganes de pujar jo.

Esperaré que ell hagi saltat i després pujaré jo.

b. Alumne/a que es baralla pel mateix objecte.

Quan vulgui un objecte, el demanaré en lloc de prendre-li.

Amb un “em portaré bé, no ho faré més, ho he fet malament...”Porta’t bé, no ho facis més, ho fas malament”

No solucionem el problema, tampoc el nen/a és conscient del que ha passat.
PROPOSTA: Fer-li descriure o explicar-li el més exactament possible l’acció que feia quan li he cridat l’atenció. Acordar o proposar-li com ho podria haver fet o què cal modificar.

Si l’ alumne es conscient del(que ha passat) problema i té a l’abast diverses solucions, li serà molt més fàcil de resoldre’l positivament.

BIBLIOGRAFIA

*Judith Falk, ed. Educar els 3 primers anys. Col.lecció temes d’ infància,18

Associació de mestres Rosa Sensat.

Dorothy Corkille Briggs. “El niño feliz”. Ed. Gedisa. 9ª ed. BCN 1991

Daniel Coleman. Inteligencia emocional. Kairós. BCN. 19ª edició.

Elfriede Hengstenberg. Desplegándose. Los libros de la liebre de marzo. BCN 1994.

Marta Graugés Rovira